

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Лежнева О.І., к.т.н., доц.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

legnevaelena@gmail.com

У зв'язку з посиленням інформатизації та інтелектуалізації виробничих технологій швидкими темпами зростає обсяг спеціальної інформації – наукової, технічної, технологічної і т.д. У цих умовах технологія навчання, орієнтована на засвоєння готових знань, не може бути визнана раціональною та перспективною. Необхідні нові технології освіти, що пов'язані з формуванням інтелектуальної культури і піднесенням творчих здібностей фахівців [1].

В умовах істотної зміни характеру й видів професійної діяльності все більшого значення набуває розвиток здатності фахівця до використання дослідницького підходу при вирішенні виробничих завдань. Робота, здійснювана в даному напрямку, повинна базуватися на педагогічній технології, яка заснована на концепції творчої діяльності. Найбільш ефективною формою її реалізації у закладах вищої освіти є безперервна система роботи здобувачів вищої освіти, максимальне наближення її до навчального процесу.

Науково-дослідна робота здобувачів є одним із найважливіших засобів підвищення якості підготовки фахівців з вищою освітою, здатних творчо застосовувати в практичній діяльності досягнення науково-технічного прогресу, а, отже, швидко адаптуватися до сучасних умов розвитку економіки.

Основною метою науково-дослідної роботи здобувачів є формування та посилення творчих здібностей, розвиток й удосконалення форм залучення молоді до наукової, конструкторської, технологічної, творчої та впроваджувальної діяльності, що забезпечують єдність навчального, наукового, виховного процесів для підвищення професійно-технічного рівня підготовки фахівців з вищою освітою.

Ідеї про інтегральні характеристики людини як особистості отримали своє висвітлення в працях Б.Г. Ананьєва, О.Г. Асмолова, В.В. Давидова, В.П. Зінченко, А.В. Петровського, В.О. Ядова та ін.

Сучасні концепції гуманізації освіти розроблені в працях Т.Г. Браже, С.Г. Вершловського, І.А. Колеснікової, Є.І. Шиянова та ін.

Аналітичні здібності можуть бути найбільш ефективно розвинені в результаті самостійного поповнення знань, вивчення нових методів дослідження, вирішення складних завдань. Усе це сприяє набуттю навичок постановки і проведення глибоких наукових досліджень. Важливу роль у цьому покликані зіграти вчені вищої школи, у тому числі закладів вищої освіти, які здійснюють підготовку кадрів нової формації. Тому наукова робота у закладах вищої освіти повинна проводитися з метою підвищення якості підготовки магістрів, розвитку в них творчого мислення, навичок проведення самостійних наукових досліджень й організації наукової роботи. При цьому все повинно бути направлено на виховання в кожного дослідника бажання брати активну участь у розробці найбільш актуальних наукових і науково-технічних проблем і впровадженні отриманих результатів у практику.

Основними завданнями науково-дослідної роботи здобувачів є [1]:

- навчання методології раціонального та ефективного здобування й використання знань;
- удосконалення й пошук нових форм інтеграції системи вищої освіти з наукою та виробничою діяльністю в рамках єдиної системи навчально-виховного процесу;
- підвищення навичок наукової, творчої та дослідницької діяльності;
- участь студентів у наукових дослідженнях, реальних розробках і технічній творчості;
- освоєння сучасних технологій у галузі науки, техніки, виробництва;
- знайомство із сучасними науковими методологіями, робота з науковою літературою;
- виявлення здібної молоді для подальшого навчання в аспірантурі, роботи на кафедрах і в наукових лабораторіях.

Науково-дослідна робота здобувачів є продовженням і поглибленням навчального процесу й повинна організовуватися безпосередньо на кафедрах і в лабораторіях вищих навчальних

закладів. Керівництво науково-дослідною роботою повинні здійснювати професори та викладачі закладів вищої освіти.

Науково-дослідну роботу студентів слід поділяти на науково-дослідну роботу, включену в навчальний процес і виконувану у позанавчальний час.

Науково-дослідна робота, яка включена в навчальний процес, повинна передбачати:

- виконання завдань, лабораторних робіт, курсових і випускних кваліфікаційних робіт, що містять елементи наукових досліджень;

- виконання конкретних нетипових завдань науково-дослідного характеру в період виробничих та навчальних практик.

- Науково-дослідна робота, що виконується в позанавчальний час, повинна організовуватися за формою:

- роботи в студентських наукових семінарах;

- участі здобувачів групами або в індивідуальному порядку у виконанні держбюджетної або госпдоговірної тематики.

Кваліфікаційна дипломна робота – це систематизація, закріплення та розширення отриманих при навчанні теоретичних знань; оволодіння практичними навичками самостійного вирішення поставлених завдань з виконанням експериментальної частини роботи за допомогою різноманітної електронної техніки; розвиток і вдосконалення навичок роботи з вітчизняною та зарубіжною літературою; розвиток і поглиблення розрахунково-аналітичних навичок; використання інформаційних технологій.

Отримання наукових результатів, оформлених у вигляді кваліфікаційної роботи, має свої принципи, методи, техніку й технологію. Для дослідника-початківця важливо не тільки добре знати основні положення, характерні для наукової роботи як кваліфікаційної роботи, але й мати хоча б загальне уявлення про методологію наукової творчості. Їм частіше за все не вистачає досвіду в організації своєї роботи, у використанні методів наукового пізнання, застосуванні логічних законів і правил.

Будь-яке наукове дослідження від творчого задуму до кінцевого оформлення наукової праці здійснюється індивідуально. Проте можна визначити й деякі загальні методологічні підходи до його проведення, що прийнято називати вивченням. Відомо, що нові наукові результати

і раніше накопичені знання перебувають у діалектичній взаємодії. Краще і прогресивне із старого переходить у нове, надає йому сили та дієвості. Вивчати в науковому сенсі – означає бути науково об'єктивним. Не можна відкидати факти тільки тому, що їх важко пояснити або знайти їм практичне застосування. У науці мало встановити якийсь новий науковий факт, важливо дати йому пояснення з позицій сучасної науки, з'ясувати його загальнопізнавальне, теоретичне або практичне значення.

Накопичення наукових фактів під час дослідження – завжди творчий процес, в основі якого лежить задум дослідника, його ідея. У філософському визначенні ідея являє собою продукт людської думки, форму відображення дійсності. Ідея відрізняється від інших форм мислення й наукового знання тим, що в ній не лише відображено об'єкт вивчення, а й міститься усвідомлення мети, перспективи пізнання та практичного перетворення дійсності [4]. Ідеї народжуються із практики, спостереження навколишнього світу й потреб життя. У їх основі лежать реальні факти та події.

Випускна кваліфікаційна робота є самостійним дослідженням, яке пов'язане з практичним вирішенням науково-виробничих завдань, тому першим етапом для визначення тематики майбутньої випускної кваліфікаційної роботи є участь у науково-дослідній роботі, яка повинна починатися вже з молодших курсів.

ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ МОНІТОРИНГУ, ЗВІТНОСТІ ТА ВЕРИФІКАЦІЇ ПАРНИКОВИХ ГАЗІВ В УКРАЇНІ

Панкова О.В., доц., к.с.-г.н.,

Харківський національний автомобільно-дорожній університет,

Україна

pankovaokvl@gmail.com

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Величезні обсяги викидів парникових газів в атмосферу, та як наслідок збільшення температури планети в результаті парникового

Збірка матеріалів 87-ї Міжнародної науково-технічної та науково-методичної конференції університету. Секція кафедри ЕКОЛОГІЇ.

10-14 травня 2023 року